

Aktsomhetsvurderinger for bærekraftig
forretningspraksis

Redegjørelse rapporteringsåret 2022

for Coop Norge SA

*Etisk handel Norge har vurdert at rapporten til Coop Norge SA oppfyller våre krav til
basisnivå. Les mer om basisnivå [her](#).*

Til lesere av rapporten

Næringslivet og offentlig sektor har stor påvirkning på mennesker, samfunn, miljø og dyr og kan både bidra positivt til utvikling, men også medvirke negativt og forårsake skade. Virksomheter har derfor en nøkkelrolle i å oppnå FNs bærekraftsmål.

Denne rapporten kan brukes som redegjørelse etter åpenhetsloven, men rapporten favner bredere med klima og miljø, sirkulærøkonomi og antikorrupsjon. Våre medlemmer er forpliktet til å jobbe med aktsomhetsvurderinger og årlig rapportere på arbeidet. Medlemmer på basisnivå oppfyller også åpenhetslovens aktsomhetsvurderingsplikt, og delvis informasjonsplikten.

OECDs begrep ansvarlig næringsliv er det vi i Etisk handel Norge kaller for bærekraftig forretningspraksis. Det er den systematiske innsatsen virksomheter gjør for å kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan de håndterer risiko for negativ påvirkning, samt rette opp skade for mennesker, samfunn og miljø – såkalte aktsomhetsvurderinger (due diligence). Alle virksomheter, uavhengig av størrelse, er av norske myndigheter forventet å gjøre aktsomhetsvurderinger og etterleve FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Dette gjelder både næringsliv, offentlig sektor og organisasjoner.

Etisk handel Norges prinsipper for bærekraftig forretningspraksis (vår code of conduct) dekker områdene anstendig arbeid, menneskerettigheter, miljø/klima, antikorrupsjon og dyrevelferd. Rapporten viser åpenhet om hvordan virksomheten arbeider med aktsomhetsvurderinger i tråd med UNGP og OECDs retningslinjer. Alle medlemsrapportene gjøres offentlig tilgjengelig på Etisk handel Norges hjemmesider.

Heidi Furustøl

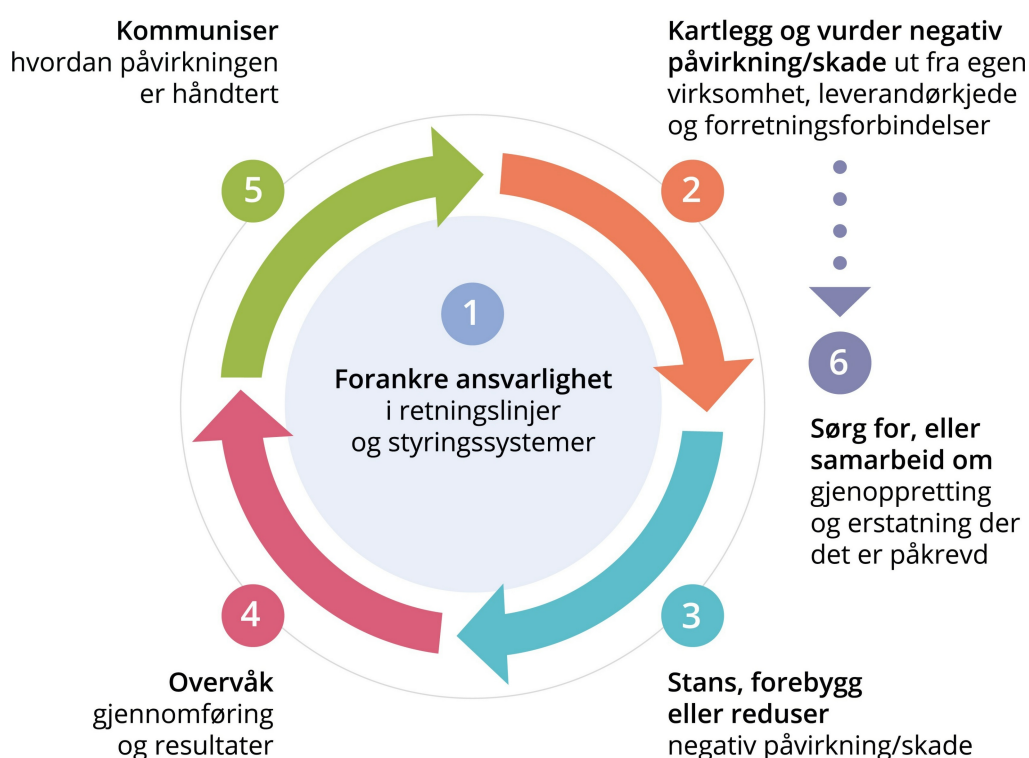
Daglig leder

Etisk handel Norge

Aktsomhetsvurderinger

Denne rapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger betyr ikke at en virksomhet ikke har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men heller at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Denne rapporten er delt inn i kapitler basert på denne modellen.

Forord av daglig leder

Åpenhetsloven trådte i kraft i 2022. Dette er en milepæl i etisk handel-sammenheng. Både fordi Åpenhetsloven gir enda tydeligere juridiske rammer og krav for virksomhetene og for alle som arbeider med etisk handel, men også fordi det gir forbrukerne en lovfestet rett til å vite hvordan produkter og tjenester blir framstilt.

Coop har støttet arbeidet med åpenhetsloven gjennom Etisk handel Norge og ønsker derfor loven velkommen og tar forpliktelsene på alvor. Vi har gjennomført et omfattende arbeid for å forberede hele organisasjonen slik at vi i så stor grad som mulig kan møte forpliktelsene i loven. Vi vil også si at Åpenhetsloven motiverer oss til å jobbe enda grundigere og mer systematisk med informasjonsinnhenting og risikokartlegging. Vi skal og må jobbe oss lenger utover og nedover i verdikjedene våre, ut fra hva risikokartleggingen forteller oss.

Coop-familien består av åtte kjeder og mer enn 1200 butikker, hvor vi selger alt fra fyrstikker, kokosmelk, brød og bananer – til spiker, sykler, SUP-er, telt, gressklippere og byggevarer. Til sammen har vi flere titusen varelinjer, ofte med komplekse leverandørkjeder. Bestanddeler og råvarer kommer fra produsenter og leverandører over hele verden. Det sier seg selv at det er krevende å ha oversikt over alle leverandører i alle ledd. Selv om vi mener at vi har gode og robuste systemer for valg av leverandører, må vi, som de fleste andre store virksomheter, gjøre enda mer for å sikre oss mot brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsvilkår.

Som Norges nest største dagligvareaktør og markedsleder innen bygg, har vi et betydelig ansvar for at varer og tjenester er produsert på en ansvarlig måte. Som forbrukereid skiller vi oss fra konkurrentene og våre 2 millioner medeiere gjør at vi anerkjenner de ekstra forventningene som stilles til oss. For Coop handler bærekraft om å skape positive verdier for mennesker, miljøet og Coop, fordi det skal lønne seg å velge Coop.

" For Coop handler bærekraft om å skape positive verdier for mennesker, miljøet og Coop. "

Philipp Engedal
Administrerende direktør Coop Norge

Nøkkelinformasjon om bedriften og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om bedriften

Navn på bedriften

Coop Norge SA

Adresse hovedkontor

Østre Aker vei 264, 0977 Oslo

Viktigste merker, produkter og tjenester

Dagligvarehandel og Faghandel

Beskrivelse av bedriftens struktur

Over 2 millioner mennesker eier Coop gjennom medlemskap i et av 59 samvirkelag i Norge. Du finner mer enn 1200 Coop butikker rundt om i landet, og Coop har 28 000 ansatte. I overkant av 5000 av disse jobber i Coop Norge SA – Coops fellesorganisasjon. Fellesorganisasjonen er eid av samvirkelagene, og ivaretar sentrale fellesoppgaver på vegne av disse. Oppgaver som innkjøp, logistikk, kjededrift og markedsføring på vegne av de seks dagligvarekjedene samt de to faghandelskjedene ligger hos fellesorganisasjonen.

Coop Norge Industri AS er et heleid datterselskap av Coop Norge SA. AS Røra Fabrikker, Goman AS, TradeWay AS er datterselskap av Coop Norge Industri AS. Norsk Butikkdrift AS er et heleid datterselskap av Coop Norge SA og står for driften av butikker utover store deler av landet. Nær halvparten av dem drives som franchise. Coop Norge eiendom AS er et heleid datterselskap av Coop Norge SA og er et fullsortiments eiendomshus. Coop Norge Transport AS er et heleid datterselskap av Coop Norge SA og sørger for distribusjon fra lager til butikk. Det er over 1240 butikker fordelt over hele landet, som igjen fordeler seg på 8 ulike kjeder: Extra, Coop Mega, Obs, Obs Bygg, Coop Byggmix, Coop Prix, Coop Marked og Matkroken.

Coop Norge SA sine inntekter kommer fra varesalg av produkter til samvirkelagene og Norsk butikkdrift som igjen selger varene. Kjedeavtalene sikrer at varene som samvirkelagene selger i sine butikker i all hovedsak er kjøpt fra Coop Norge SA. Denne rapporten vil derfor svare ut for det aller meste av varer solgt i Coop butikker. Samvirkelagenes egne innkjøp av varer for videresalg eller andre varer og tjenester blir ikke dekket gjennom denne rapporten.

Coop har jobbet med ansvarlige innkjøp i flere tiår, men i løpet av det siste året har vi lagt ned mye arbeid sentralt i verdikjeden for å sikre at alle avdelingene jobber enda mer systematisk med informasjonsinnhenting og risikokartlegging. Arbeidet med aktsomhetsvurderinger er godt forankret i konsernledelsen og styret og vi har iverksatt tiltak for at organisasjonen skal møte forpliktelsene i Åpenhetsloven. Vi har organisert arbeidet med etablering av en tverrfaglig gruppe "referansegruppe ansvarlige innkjøp" som sikrer at aktsomhetsvurderinger blir integrert i den daglige driften innenfor organisasjonens virksomhet. Vi har etablert felles styrende dokumenter og rutiner som igjen sikrer involvering og resultatgjennomgang. På denne måten legger vi til rette for en risikobasert tilnærming med god forankring og involvering av hele virksomheten.

Omsetning i rapporteringsåret (NOK)

Antall ansatte

28 000

Er virksomheten omfattet av åpenhetsloven?

Ja

Vesentlige organisatoriske endringer siden forrige rapportering

Det har ikke vært noen vesentlige endringer i bedriftens størrelse og struktur i rapporteringsåret.

Navn, tittel for kontaktperson for rapporten

Vivian Eide Jektvik, rådgiver bærekraftige innkjøp

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

vivian.eide.jektvik@coop.no

Informasjon om leverandørkjeden

Generell beskrivelse av bedriftens innkjøpsmodell og leverandørkjede

Coop-familien består av åtte kjeder og mer enn 1200 butikker, hvor vi selger alt fra fyrstikker, kokosmelk, brød og bananer – til spiker, sykler, SUP-er, telt, gressklippere og byggevarer.

Innkjøp og sortiment dagligvare er ansvarlig for innkjøp av dagligvarer som igjen deles inn i tørrvarer, ferskvarer, frukt og grønt og egne merkevarer. Det er over 30 sortimentsjefer som har innkjøpsansvar for sine områder. De har ansvaret for innkjøp fra merkevareleverandører, egne industriselskaper og øvrige leverandører som utvikler egne merkevarer til Coop. I tillegg har Innkjøp og sortiment dagligvare ansvar for innkjøp av utenlandske varer som går via Coop Trading som vårt felles nordiske sourcingselskap. Disse varene selges utelukkende som egne merkevarer.

Faghandel er ansvarlig for innkjøp av egne og andre merkevarer som selges i Coops butikker, og er såkalt non-food varer. Faghandel deles inn i non-food og bygg som igjen er delt inn i kategorigruppene sport og fritid, bolig og underholdning, byggevarer, farge, verktøy og hage.

Det er totalt 16 kategorisjefer som har ansvar for sine definerte innkjøpsområder. I tillegg til at varene selges i fysiske butikker, selges en stor del av faghandelssortimentet også gjennom nettbutikkene obsbygg.no og obs.no.

Coop Norge Industrier AS er et heleid datterselskap av Coop Norge SA. A/S Røra Fabrikker, Goman AS, TradeWay AS og Ferskvarehuset AS er datterselskap av Coop Norge Industrier AS og produserer egne merkevarer for Coop.

Coop Trading er felles sourcingselskap for de nordiske Coop-selskapene. Deres hovedaktivitet er sourcing av importert mat og non-food. Det er over 100 ansatte som er lokalisert på hovedkontoret i Danmark, mens de som jobber med sourcing av frukt og grønt er lokalisert i Spania. Coop Trading importerer utelukkende egne merkevarer for Coop.

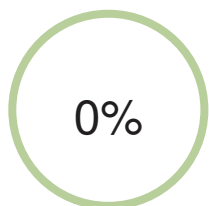
Indirekte Anskaffelser består av 11 innkjøpere som inngår avtaler for tjenester og varer som ikke er for videresalg, det være seg butikkutstyr og innredning, arbeidstøy og tjenesteavtaler. Disse gjennomfører innkjøp til alle enheter og butikk-kjeder i Coop Norge SA.

Antall leverandører som bedriften har hatt kommersielle relasjoner med i rapporteringsåret

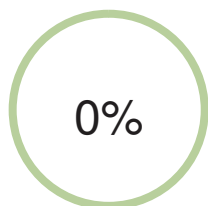
Kommentar til antall leverandører

Coop har jobbet med ansvarlige innkjøp i flere tiår, og har solid erfaring med å velge ut leverandører basert på økonomiske, miljømessige og sosiale forhold. Les mer om dette i Coops etiske retningslinjer for leverandører. Vi stiller også krav til at en rekke råvarer må være sertifiserte. Dette er et viktig risikoreducerende tiltak for Coop, og som sikrer kundene våre mer informasjon om både produktene og produksjonen.

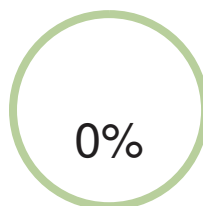
Type innkjøp/ leverandørforhold

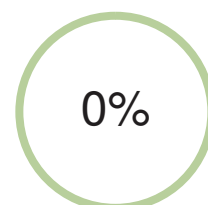
Helt/delvis egeneid
produksjon

Innkjøp direkte fra
produsent

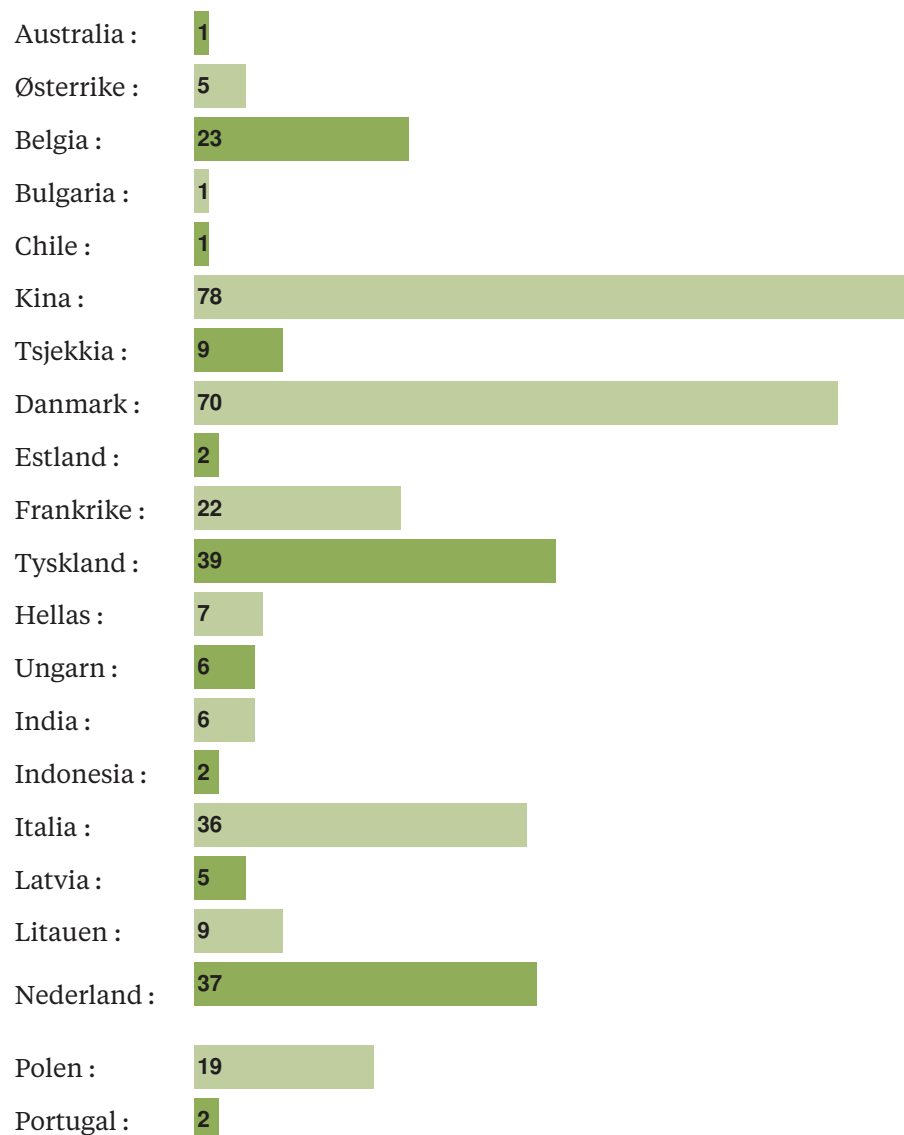
Innkjøp via
agent/mellomledd/i
mportør/merkevare
leverandører

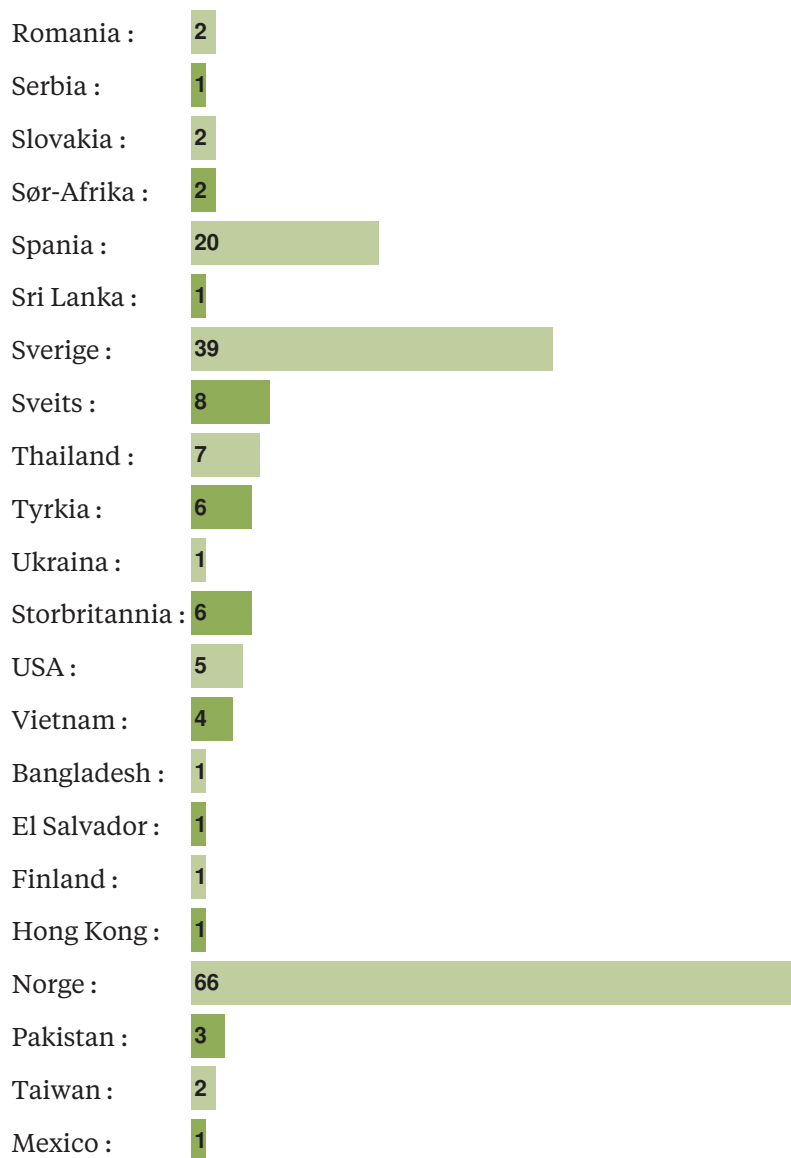

Annet

Se noter i årsberetning til Coop Norge.

Liste over førsteleddsprodusenter per land

Dette viser leverandører av egne merkevarer på dagligvare og faghandel. (dette inkluderer Coop Trading, innkjøp dagligvare og innkjøp faghandel)
Innkjøp av indirekte varer og tjenester er ikke inkludert her.

Oppgi antall arbeidere hos førsteleddsprodusenter som bedriften har oversikt over, og hvor mange produsenter dette er basert på.

Antall arbeidere

Antall produsenter dette er basert på

Kommentar til antall arbeidere

Viktigste innsatsfaktorer/råvarer for produkter eller tjenester og geografi

Dagligvare (Cashewnøtter, ris, kaffe, te, kakao, sukker, kokosnøtt, bearbeidet tomater)	Gl ob alt
Faghandel (tekstil, fottøy, lyskilder, leker, skrivesaker, sportsutstyr, batterier)	Gl ob alt
Frukt og grønt (FG fra BSCI risikoland og fra Sør-Europa (Spania, Italia og Portugal))	Gl ob alt
Varer og tjenester som ikke selges videre (Innleid arbeidskraft (bygg og vedlikehold, vikarer)), Forbruksvarer til butikk, arbeidstøy, emballasje og transport	Gl ob alt

Vi følger ekstra med på risikoprodukter som er oppgitt i våre varekrav - dette er ikke listet opp her.

På bakgrunn av at vi har dagligvare, faghandel, indirekte innkjøp og egen Industri vil det være bredde i innsatsfaktorer/råvarer. Vi har derfor valgt å kategorisere etter større varegrupper.

Er virksomheten leverandør til offentlig sektor?

Nei

Mål og fremdrift

Prosessmål og fremdrift i rapporteringsåret

1

Mål : Fortsette implementering av strategien i hele organisasjonen - jobbe med å skape forankring, forståelse og eierskap hos flest mulig i Coop.

Status : Målbilde for Bærekraft er vedtatt i 2022.

2

Mål : Revidering av CoC (Etiske retningslinjer) til Coop Trading - dette er Coop sitt nordiske sourcingselskap og i år reviderer vi CoC og ser om vi må justere viktige fokusområder de neste årene.

Status : Ny versjon CoC til Coop Trading er revidert og godkjent.

3

Mål : Fokus på aktsomhetsvurderinger - etablere og strukturere opp arbeidet rundt risikoreducerende tiltak i alle aktuelle enheter i Coop. Vi skal prioritere og gjøre nødvendige risikokartlegginger på land, sektor og råvare.

Status : Arbeidet med ansvarlige innkjøp og herunder fokus på aktsomhetsvurderinger er forankret i styre, konsernledelsen og de ulike ledergruppene. Det er lagt en plan for felles prosesser og rutiner for hele virksomheten for å sikre at vi jobber enhetlig, kontinuerlig og risikobasert med dette arbeidet.

4

Mål : Åpenhetsloven - etablere systematikk og rutiner for at Coop skal være best mulig rigget til loven trer i kraft. Opplæring og fokus på hvor vi har forbedringspotensialer vil være en viktig del dette året.

Status : Forankring, styrende dokumenter, rutiner og ansvarsfordeling er vedtatt. Kompetanseheving i form av kurs er ivaretatt gjennom Etisk Handel Norge. Videre jobber vi med planer for opplæring på tvers av virksomheten.

5

Mål : Delta på tverrfaglige prosjekter som EHN jobber med for å sikre kompetanseløft hos oss selv, samt bidra til å fortelle om våre erfaringer i lignende arbeid.

Status : Vi har fortsatt i 2022 å delta i prosjektet Cashewnøtter i Vietnam.

6

Mål : Oppdatere hjemmesiden med relevant informasjon om hvordan vi jobber med ansvarlig innkjøp i Coop.

Status : Hjemmesiden er oppdatert med mer informasjon om hvordan vi jobber med ansvarlighet og det pågående arbeidet for å etterleve Åpenhetsloven. Oppdatert informasjon vil bli tilgjengelig ved vesentlige endringer og senest innen redegjørelsen.

MÅL FOR KOMMENDE ÅR

1

Styrke arbeidet med gjennomføring av aktsomhetsvurderinger med kartlegging, prioritering og sikre mer fokus. Arbeidet er påbegynt og vi fortsetter dette arbeidet i 2023 for å operasjonalisere rutiner og jobbe systematisk gjennom hele året.

2

Styrke kunnskapen om ansvarlig innkjøpspraksis til alle relevante ansatte i form av kompetanseheving, utvikling av rutiner og kontinuerlig arbeide for å redusere risiko for brudd i verdikjeden.

3

Vurdere samarbeid med eksterne ressurser for å styrke kompetanse for arbeidet med ansvarlighet.

4

I løpet av 2023 har vi som mål å bli BCI medlem og starte arbeidet med å øke andel sertifisert bomull på egne merkevarer fra Faghandel.

5

Har ambisjon om å bli godkjent merkebruker hos Rainforest Alliance i løpet av 2023.

6

Gjennomføre kurs i ansvarlig innkjøpspraksis hos alle relevante avdelinger som inngår avtaler med leverandører og tjenester. Oppdatere onboarding program for nyansatte, samt tilrettelegge at alle i organisasjonen får kompetanseheving på tema i form av kurs i Coopskolen.

7

Etablere et klimaregnskap som omfatter scope 1, scope 2 og deler av scope 3.

8

Systematisere arbeidet med avskogningsfrie leverandørkjeder (prosess, rutiner og mål)

9

Oppdatere hjemmesiden med arbeidet som omhandler bærekraft og hvilke tiltak vi jobber med for å sikre åpenhet om organisasjonens arbeid.

1

Forankring av bærekraft i virksomheten

Forankring av ansvarlighet knyttet til bærekraftig forretningspraksis i virksomheten handler om å ha strategier, planer, relevante policyer* og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger som er vedtatt av ledelsen. Disse bør omfatte hele virksomheten, samt virksomhetens leverandørkjede og forretningsforbindelser. Effektive styringssystemer for implementering er en forutsetning for å lykkes, og arbeidet med aktsomhetsvurderinger bør være en integrert del av virksomhetens forretningsdrift. Tydelige forventninger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer de står overfor og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

1.A Policy* for egen virksomhet

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

<https://coop.no/globalassets/om-coop/barekraft/coop-norge-sa-prinsipper-for-barekraftig-forretningspraksis-.pdf>

1.A.2 Hva sier bedriften offentlig om sine forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn, miljø og klima?

På hjemmesiden, i vår bærekraftsrapport for 2022 og vår rapportering til Etisk Handel Norge kan man se hvordan Coop jobber for å respektere mennesker, samfunn, miljø og klima og dyrevelferd.

Coop sine forventninger til leverandører og samarbeidspartnere er gjengitt i hovedavtalen, Etiske retningslinjer for leverandører (Code of Conduct) og i vedlegg "Ansvarlig verdikjede". Våre retningslinjer er basert på Etisk Handel Norges prinsipper for bærekraftig forretningspraksis. Disse prinsippene bygger på internasjonale konvensjoner, deklarasjoner og retningslinjer for virksomheter og globale verdikjeder. Etiske retningslinjer for leverandører er blitt justert i løpet av året for å ivareta våre forpliktelser med Åpenhetsloven.

I 2022 har vi gjennomført en grundig vesentlighetsanalyse som beskriver hvor vi bør fokusere bærekraftsarbeidet vårt ut i fra påvirkning på samfunnet og/eller påvirkning på selskapet samt vesentligheten for relevante interessenter. Se dokumentlisten for mer informasjon rundt hvilke temaer selskapet har prioritert.

1.A.3 Hvordan er policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

Policyen for bærekraftig forretningspraksis er utviklet med utgangspunkt i Etisk Handel Norge sin mal for bærekraftig forretningsvirksomhet. Vi har utarbeidet den i samarbeid med organisasjonens referansegruppen ansvarlig innkjøp, Etisk Handel Norge og relevante instanser i Coop som har innvirkning på arbeidet. Policyen er forankret og vedtatt hos styret og konsernledelsen, samt publisert internt i organisasjonen og på vår nettside.

1.B Organisering og internkommunikasjon

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger organisert i bedriften, og hvorfor?

Arbeidet med Åpenhetsloven og aktsomhetsvurderinger er forankret i organisasjonens ledelse, hvor planer, prosesser og rutiner for arbeidet har blitt presentert og redegjort for. Administrerende direktør i Coop Norge SA som er ansvarlig for at Coop Norge SA etterlever kravene i Åpenhetsloven og herunder gjennomføring av aktsomhetsvurderinger. Dette innebærer å etablere og sikre at driften i relevante områder utfører sitt arbeid. Administrerende direktør har gitt direktør kommunikasjon og bærekraft mandat til å tilrettelegge og følge opp arbeidet.

Direktør kommunikasjon og bærekraft er ansvarlig for å tilrettelegge for at det foreligger aktiviteter som sikrer etterlevelse av Åpenhetsloven i daglig, operativ drift, herunder gjennomføring av aktsomhetsvurderinger. Det er etablert en referansegruppe for ansvarlige innkjøp, med representanter for områdene Innkjøp & Sortiment Dagligvarer, Innkjøp & Sortiment Faghandel, Indirekte Anskaffelser, Coop Norge Industri, HR og Transport. Referansegruppe for ansvarlig innkjøp ledes av rådgiver for bærekraftige innkjøp. Hele Coop Norge SAs virksomhet vil være gjenstand for etterlevelsesplikt av Åpenhetsloven, men etter en nærmere vurdering er områdene som deltar i referansegruppen identifisert som særlig relevant å prioritere. Referansegruppen sikrer involvering av de ulike innkjøpsansvarlige i de ulike avdelingene.

Status for arbeidet med Åpenhetsloven og aktsomhetsvurderinger rapporteres inn i referansegruppen hver måned. Deretter rapporteres det videre til hvert områdes respektive ledelse. Direktør kommunikasjon og bærekraft og rådgiver for bærekraftige innkjøp orienterer konsernledelsen, samt Coop Norge SA sitt styre 2 ganger i året eller ved behov.

1.B.2 Hvordan blir betydningen av virksomhetens aktsomhetsvurderinger konkretisert og tydeliggjort for de ansatte gjennom stillingsbeskrivelse, arbeidsoppgaver og incentivordninger?

Arbeidet med aktsomhetsvurderinger kommuniseres til ansatte via intranett og oppfølging i avdelinger vi har identifiserer som mest relevant. Vi har etablert en referansegruppe ansvarlig innkjøp med representanter fra ulike avdelinger i organisasjonen for å sikre god samhandling på tvers. I tillegg gjennomføres det samtaler med de som er ansvarlige for sine områder for å sikre felles forståelse og prioritering. Arbeidet med ansvarlig innkjøp med mål, prinsipper og retningslinjer er integrert i Coop sitt overordnede strategi som et eget område.

Det siste året har relevante personer i Coop deltatt i tverrfaglige workshoper og arbeidsgrupper for å utarbeide et overordnet risikobilde knyttet til vårt arbeid med Åpenhetsloven. Organisering av arbeidet med ansvarlige innkjøp har vært viktig for å sikre felles prosesser og rutiner på tvers i hele virksomheten. I 2023 går vi over i en mer operativ fase, hvor vi samarbeider med de ansvarlige for hvert område og legger en felles handlingsplan med fokus på ansvarlighet og forebyggende arbeid etterfulgt av løpende vurderinger av hvilke områder som bør undersøkes nærmere for å redusere potensiell risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Vi legger opp til kursing av relevante roller - både internt og eksternt - for å sikre fokus og forståelse for viktighet av området.

1.B.3 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre arbeidet med aktsomhetsvurderinger?

Vi har stort fokus på kompetanseheving og ser stadig på hvordan vi kan forbedre vårt arbeid med ansvarlig innkjøp. Vi gjennomfører felles kurs på tvers i virksomheten for å skape enda større forståelse og bidra til bedre kunnskap på temaet. Ambisjonen for 2023 er å sikre at de ulike fagområdene i Coop tilbys mer konkrete kurs basert på ulike risikoområder som er mest relevant for den enkelte sitt ansvarsområde. Vi har blant annet kurs innen bærekraftig forretningspraksis, Trygg Vare, god handelsskikk og anti-korrupsjon. Vi ser også at kurs og foredrag fra eksterne er noe som blir viktigere i tiden fremover på grunn av nye lovkrav knyttet til bærekraftig forretningspraksis.

1.C. Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn og miljø forankret i virksomhetens strategier og handlingsplaner?

Et bærekraftig Coop er en av fem hovedstrategier for Coop Norge SA. Under hovedstrategien Et bærekraftig Coop har vi definert fem hovedområder som vi kan påvirke positivt. De fem fokusområdene under Et bærekraftig Coop er:

Et miljøvennlig hjem: Coop skal aktivt bidra til økt sirkularitet og redusert miljø- og klimabelastning for våre medeiere og kunder.

En sunnere handlekurv: Coop skal gjøre det enklere for alle kunder og medeiere som ønsker å spise sunt og bærekraftig.

Et sirkulært Coop: Coop skal bli en mer sirkulær virksomhet. Dette gjelder avfall, energi, svinn og klima, i tillegg til tjenester som leie, reparasjon og gjenbruk.

Et ansvarlig Coop: Coop skal sikre miljøvennlige og forsvarlige sosiale forhold i verdikjedene våre.

Et mangfoldig Coop: Coop skal jobbe strategisk med mangfold. Coops eierskap kommer fra alle samfunnslag og landsdeler, har ulik bakgrunn, utdanning, etnisitet og legning. Dette mangfoldet skal reflekteres i vår samlede gruppe av ansatte, i selskapets styrende organer og blant de medlemstillitsvalgte.

Se dokumentlisten og dokumentet "Målbilde" som er vedtatt av styret i 2022. I løpet av året som kommer ønsker vi å konkretisere mål på hvert av hovedområdene.

1.C.2 Hvordan følges virksomhetens strategier og planer for å være ansvarlig og bærekraftig opp av ledelse og styre?

Ledelsen i Coop får jevnlig orientering om fremdrift på arbeidet med bærekraft. De ulike ledergruppene til innkjøpsavdelingene får kvartalsvis rapportering knyttet til arbeidet med aktsomhetsvurderinger. I tillegg får konsernledelsen og styret en halvårlig orientering på arbeidet i form av hva som er gjort, potensielle funn og planer fremover. Se dokumentlisten "Årshjul aktsomhetsvurderinger". Coop måler utvikling på de KPI'ene som er satt på bærekraft.

1.D Partnerskap og samarbeid med forretningsforbindelser, spesielt leverandører

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av ansvarlighet og bærekraft i møte med forretningsforbindelser, spesielt i leverandørkjeden?

For å ivareta våre forpliktelser er Coop avhengig av et tett samarbeid med leverandørene, som forplikter seg til å følge våre retningslinjer, og i sin tur krever tilsvarende for sine leverandører. På denne måten vil retningslinjene påvirke virksomheter lenger ut i verdikjeden.

Coop sine Etske retningslinjer for leverandører vedlegges alle kontrakter som inngås. Her fremkommer hva vi forventer av våre leverandører og samarbeidspartnere. På dagligvare har vi i tillegg et vedlegg "Ansvarlig verdikjede" som legger føre-var prinsippet til grunn til en mer bærekraftig produksjon. Dette innebærer krav til en rekke råvareområder, dyrevelferd og ansvarlighet. Det er den ansvarlige innkjøper for det aktuelle område som videreformidler våre forventninger og krav, og det er de som også har løpende dialog med leverandør eller samarbeidspartner gjennom kontraktsperioden. Vår avdeling "Trygg Vare" bidrar som støtte og fagressurs når det gjelder screening og spørsmål rundt kvalifikasjoner på trygge varer. Har leverandør spørsmål rundt bærekraft og ansvarlighet involveres rådgiver for bærekraftige innkjøp for å spesifisere og finne felles gode løsninger. Vår Etske retningslinjer finner du her https://coop.no/globalassets/om-coop/barekraft/etske_retningslinjer_for_leverandorer_2023.pdf

Vårt nordiske sourcingselskap Coop Trading jobber for alle nordiske land og har sine rutiner og dokumenter som følges opp av dem. Før en ny kontraktinngåelse gjennomføres en prekvalifisering av ny leverandør. Ved kontraktinngåelse vedlegges alltid deres Etske retningslinjer (CoC) og man sikrer at det foreligger gyldig sosial revisjon dersom leverandøren befinner seg i et risikoland (i henhold til Amfori BSCI sin klassifisering). Hvert andre år blir alle løpende kontrakter gjennomgått for å sikre at det foreligger gyldige rapporter. I tillegg gjennomfører Coop Trading gjennom tredjeparter leverandørbesøk.

For non-food og bygg produkter, sources disse gjennom utvalgte agent-partnere. Disse benytter pre-kvalifiseringsprinsippet, som innebærer at ethvert produksjonssted/ enhver leverandør, skal ha en gyldig revisjonsrapport fra et av de anerkjente audit-systemene, gjeldende for produksjonsperioden. Enhver leverandør av non-food- og byggprodukter levert til Coop, signerer ved kontraktinngåelse en avtale (Standard Operational Procedures), som regulerer hvilke sosiale forhold og arbeiderrettighetsprinsipper som skal gjelde. Denne avtalen ivaretar også en rekke andre aspekter som er viktige ved produksjon i land med forhøyet risiko. Avtalen (Standard Operational Procedures) skal være signert av utpekt Agent-representant, leverandøren og Coop sin representant før produktene settes i produksjon.

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

For å sikre at vi etterlever kravene i den nye Åpenhetsloven har vi lagt ned mye arbeid på tvers i virksomheten for å implementere gode prosesser og rutiner for aktsomhetsvurderinger. Vi definerte tidlig at det var viktig å ha en felles tilnærming til dette arbeidet - uavhengig av hvilke innkjøpsenhet eller område man jobbet i. Denne samhandlingen har vært essensiell for å sikre gode prosesser og dele kunnskap på tvers det siste året og vi jobber videre med felles struktur på dette området. Våre Etiske retningslinjer er blitt revidert i løpet av året for å sikre arbeidet med ansvarlighet og fokus på aktsomhetsvurderinger.

2022 var året vi la pandemien bak oss. Det var også året hvor vi igjen så storskala krig på europeisk jord. Russlands invasjon av Ukraina fikk store ringvirkninger i alle deler av verden. De siste årenes hendelser minner oss om hvor viktig det er å ha et godt, trygt og bærekraftig matvaresystem.

2

Fastsette fokus for rapporten

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning eller skade på mennesker, samfunn og miljø, inkludert i leverandørkjeden og gjennom forretningsforbindelser. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av interessenter, spesielt påvirkede parter, er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

2.A Kartlegging og prioritering

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.1 List opp virksomhetens prioriterte risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø. Merk at de prioriterte risikoene dere lister opp i tabellen under vil bli overført til trinn 3 av denne rapporten, hvor dere vil bli bedt om å besvare hvordan dere arbeider med å stanse, forebygge eller redusere den negative påvirkningen.

Prioritert negativ påvirkning / skade	Relatert tema	Geografi
Organisering, system og rutiner: Coop er en stor organisasjon med ulike innkjøpsavdelinger. Risikobildene er ulike, men kjennetegnes av kompliserte og uoversiktlige leverandørkjeder der det kan være utfordrende å fremskaffe tilstrekkelig informasjon. Vi ser et behov for å styrke interne prosesser og rutiner for felles tilnærming for å sikre at vi gjør det vi kan for å redusere risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.		
Tjenesteleverandører: Risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold hos tjenesteleverandører (herunder transport).	Tvangsarbeid Fagorganisering og kollektive forhandlinger Diskriminering Helse, miljø og sikkerhet Lønn Arbeidstid Korrupsjon	Globalt

Risiko i leverandørkjedene: Leverandører i risikoland og risikoprodukter prioriteres i forhold til oppfølging, gyldig revisjoner og sertifikater og utvalgte leverandører blir fulgt ekstra opp i forhold til leverandørbesøk.	Tvangsarbeid Fagorganisering og kollektive forhandlinger Barnearbeid Diskriminering Brutal behandling Helse, miljø og sikkerhet Lønn Arbeidstid Regulære ansettelser Marginaliserte befolkningsgrupper Miljø Korrupsjon	Globalt
Faghandel: Faghandel har i samarbeid med sine agenter prioritert flere av sine leverandører i Asia som følges ekstra opp basert på risiko og alvorlighetsgrad.	Tvangsarbeid Fagorganisering og kollektive forhandlinger Barnearbeid Diskriminering Brutal behandling Helse, miljø og sikkerhet Lønn Arbeidstid Regulære ansettelser Marginaliserte befolkningsgrupper Miljø Korrupsjon Utslipp Drivhusgasser Energi Avfall Vann Materialbruk	Globalt

Hver av innkjøpsavdelingene har sine egne leverandøroversikter som skal være utgangspunktet for å foreta videre prioriteringer for å jobbe med å hindre brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Her ser vi på alvorlighetsgrad, omfang og mulighet for påvirkningsgrad. Innkjøpsenheten har ulike områder og risikoer basert på hva de kjøper inn - faghandel har mye tekstil fra Asia, Coop Trading har mye importvarer frukt og grønt, dagligvare har utfordringer knyttet nærmere oss her i Norden med kjente negative påvirkninger som sesongarbeidere, lønn og arbeidstid. I tillegg er HR, transport og eiendom områder vi har valgt å prioritere.

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

2.A.2 Beskriv: a) virksomhetens rutiner for kartlegging og identifisering av risiko og hvordan den negative påvirkningen/skaden ble identifisert og prioritert i denne perioden. b) eventuelle deler av virksomheten som ikke er dekket i denne rapporteringen (produktgrupper, egne produkter, avdelinger eller lignende) og hvorfor dere har valgt å ikke prioritere disse i det videre arbeidet; c) hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert/dere har snakket med; d) om det er identifisert områder eller tema hvor det er manglende informasjon for å danne seg et helhetlig bilde, og hvordan dere planlegger å gå frem for å få mer informasjon/håndtere dette.

Vi har rutine ved inngåelse av nye samarbeid som ivaretar spørsmål/screening for å identifisere mulig risiko med hensyn til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Risikovurderingen starter med først å kartlegge land (risikoland) og risikoprodukter.

I vår risikovurdering, som skal si oss noe om hvor vi skal prioritere å gjennomføre aktsomhetsvurderinger, benytter vi Amfori BSCI sin klassifisering på risikoland, DFØ sin høyrisikoliste for anskaffelser (Direktoratet for forvaltning og økonomistyring) og kjennskap til leverandøren for å få et første overblikk. I tillegg har vi definert flere kilder vi benytter når vi graver dypere i de ulike risikoområdene og vurderer om de trenger mer detaljert informasjon fra relevante fagmiljøer.

Coop Trading, som sourcer og importerer til alle de nordiske partnerne benytter en første avsjekk av potensielle nye leverandører ved å be om informasjon om hvilke Global Product Classification (GPC)-koder de håndterer og hva slags produkter de planlegger å levere til Coop Trading. Allerede her begynner arbeidet med å identifisere potensielle risikoer. Befinner leverandøren seg i et BSCI-definert risikoland, må leverandør ha gyldig sosial revisjon for å bli vurdert videre som potensiell samarbeidspartner. Eksisterende leverandører blir gjennomgått hvert år for å sikre at de alltid har gyldig revisjon. Dersom en leverandør ikke gyldig revisjon, blir den fulgt opp i form av handlingsplan og frist for når revisjon må være på plass. Coop Trading har også en oversikt over risikoprodukter som krever ytterligere oppfølging for å sikre at mulig risiko blir redusert. Faghandel gjennomgår rutinemessig revisjonsrapporter fra leverandører som produserer egne merkevarer. I tillegg har vi et tett, nordisk samarbeid i Coop Trading (Corporate Responsibility Forum) som bidrar til mer effektivt arbeid og at vi stiller felles krav der det lar seg gjøre.

Vi har valgt å ha fokus på de prioriterte områdene på bakgrunn av at vi så at det var utfordrende i en så stor organisasjon at det ikke var felles tilnærming til arbeidet, samt at den nye Åpenhetsloven stiller strengere krav til oss om å jobbe mer systematisk for å få bedre oversikt, kunne gi ut bedre informasjon ved behov og at vi til slutt skal kunne redegjøre for arbeidet med aktsomhetsvurderinger. De andre risikoområdene er prioritert på bakgrunn av risikoland, risikoprodukter og kjente områder/tjenester som vi vet kan ha utfordringer med å jobbe grundig med ansvarlighet.

ANNEN NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE

2.A.3 Beskriv annen negativ påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø som ble identifisert i kartleggingen i egen virksomhet, leverandørkjeden eller hos forretningsforbindelser i rapporteringsåret og hvordan disse er håndtert

Vi har i løpet av året oppdatert vår oversikt på risikoprodukter og disse vil bli med i den videre prioriteringen for aktsomhetsvurderinger fremover. Vi har etablert rutiner og maler for dokumentasjon for videre arbeid på dette. I 2022 har vi prioritert å starte med innkjøpsavdelingene, samt inkludert Transport og HR. Videre plan blir å jobbe seg utover i andre avdelinger i organisasjonen.

A woman in a blue lab coat and cap is working in a laboratory. She is looking down at a piece of equipment on a table. In the background, other people in similar attire are working at their stations. The lighting is bright and even.

3

Håndtering av prioritert påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte. Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres. Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FNs bærekraftsmål.

3.A Stanse, forebygge eller redusere

3.A.1 Legg til mål, status på fremdrift, og beskriv tiltak dere har iverksatt for å håndtere virksomhetens prioriterte negative påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø

Prioritert negativ påvirkning/skade	Organisering, system og rutiner: Coop er en stor organisasjon med ulike innkjøpsavdelinger. Risikobildene er ulike, men kjennetegnes av kompliserte og uoversiktlige leverandørkjeder der det kan være utfordrende å fremskaffe tilstrekkelig informasjon. Vi ser et behov for å styrke interne prosesser og rutiner for felles tilnærming for å sikre at vi gjør det vi kan for å redusere risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.
Overordnet mål :	Coop skal aktivt fremme gode arbeidsforhold og menneskerettigheter i egen virksomhet og leverandørkjeder.
Status :	Dette er et kontinuerlig arbeid.
Mål i rapporteringsåret :	I løpet av 2022 har vi satt i gang et omfattende arbeid i hele virksomheten for å sikre at alle avdelingene arbeider grundig og mer systematisk med informasjonsinnhenting og risikokartlegging.

Utførte tiltak og begrunnelse :

Etablert felles styrende dokumenter og rutiner som sikrer involvering og resultatgjennomgang i ledergruppene til de ulike innkjøpsavdelingene. Vi har plassert tydelig ansvar for å sikre mandat og effektiv oppfølging, og det er etablert en tverrfaglig referansegruppe for ansvarlig innkjøp. Kursing og kompetanseheving av relevante roller for å sikre fokus, forståelse og viktigheten av området er satt på agendaen.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Tilrettelegging vi har gjort i 2022 skal bidra til forbedring av systematikk og dokumentering rundt prekvalifisering, leverandørdialog og oversiktlige risikobilder/leverandørevalueringer per avdeling som igjen skal bidra til bedre prioritering og vurdering for hvor det skal gjennomføres dypdykk på utvalgte risikoer. Dette er noe vi jobber videre med fremover.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Tjenesteleverandører: Risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold hos tjenesteleverandører (herunder transport).
Overordnet mål :	Få mer innsikt i store tjenesteleverandører knyttet til deres kvalitetsstyring og hvordan de arbeider forebyggende med sosialt ansvar.
Status :	Kontinuerlig arbeid
Mål i rapporteringsåret :	Bli bedre kjent med leverandører i forhold til deres kvalitetsstyring tilknyttet sosialt ansvar.

Utførte tiltak og begrunnelse :

Generelt inntrykk av de vi har prioritert og samarbeidet med i rapporteringsåret er at det jobbes godt med dette hos de utvalgte tjenesteleverandørene. De har fokus på å hindre brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Men man kan alltid bli bedre og et av tiltakene vi identifiserte var å ta en gjennomgang av interne rutiner for å sikre at avvik etterleves og at man har enda bedre fokus på kurs og kompetanseheving der man har mange utenlandsk arbeidskraft. Alle leverandører, også av tjenester, må signere leverandørkontrakt inkl. Etske retningslinjer.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Vi har et godt og langvarig samarbeid med flere av våre store tjenesteleverandører. Et av tiltakene som blant annet skal følges opp i 2023 er å bidra til at Coop og tjenesteleverandører blir enda bedre på å gi tilstrekkelig opplæring på sine ansatte og vikarer (blant annet i å utføre tjenester, tilrettelegge for å unngå utfordringer med språk). Vi ønsker også å jobbe enda grundigere med aktsomhetsvurderinger innen Transport og jobber nå med å få gode prosesser for hvordan vi kan gjøre dette.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Risiko i leverandørkjedene: Leverandører i risikoland og risikoprodukter prioriteres i forhold til oppfølging, gyldig revisjoner og sertifikater og utvalgte leverandører blir fulgt ekstra opp i forhold til leverandørbesøk.
Overordnet mål :	Sikre ansvarlige sosiale forhold i verdikjedene våre der grunnleggende menneskerettigheter og anstendig arbeidsforhold blir ivaretatt.
Status :	Kontinuerlig arbeid
Mål i rapporteringsåret :	Vi jobber kontinuerlig med prosesser for å sikre at vi ikke bidrar til brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Våre retningslinjer er basert på Etisk Handel Norges prinsipper for bærekraftig forretningspraksis. Disse prinsippene bygger på internasjonale konvensjoner, deklarasjoner og retningslinjer for virksomheter og globale verdikjeder. Vi har som mål å stadig bli bedre på ansvarlig innkjøp og ved å jobbe enda mer systematisk i organisasjonen vil vi bli bedre på prioritering der risikoen er størst.

Utførte tiltak og begrunnelse :

I løpet av rapporteringsåret har Coop Tradings corporate responsibility-avdeling (CR) besøkt flere utvalgte produksjonssteder hos leverandører som befinner seg i risikoland hvor de blant annet har hatt samtaler med ansatte vedrørende arbeidsforhold. I to tilfeller besøkte CR-spesialistene også gårder der råvarene ble dyrket for å få en bedre forståelse av hele forsyningskjeden. Generelt inntrykk etter besøkene er at de sosiale forholdene etterleves. De forstår viktigheten av overholdelse av BSCI etiske prinsipper og har jobbet med internasjonale tredjepartsstandarder i mange år. De har som mål å alltid oppnå en "A" på BSCI, noe som betyr at de streber etter å implementere korrigerende handlingsplaner.

I samarbeid med Etisk Handel Norge og andre aktører i bransjen er vi med på et pågående Cashewnøttprosjektet i Vietnamesiske sektoren hvor målet er å bidra til bedre arbeidsforhold og redusere påvirkning på miljø.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Få mer oversikt i våre leverandørkjeder og gjennomføre aktsomhetsvurderinger basert på prioriteringer for risiko for brudd på våre retningslinjer. Vi ønsker å grave dypere i vår leverandørkjede der det er behov for å redusere potensielt brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Vi har som mål å tilrettelegge og jobbe mer systematisk med aktsomhetsvurderinger. Vi skal jobbe mer systematisk og grundigere rundt kartlegging av land, råvarer og produkter og videre identifisere iboende risiko relatert til dette i egen verdikjede. Mangel på innsyn i verdikjeden er også en utfordring og noe som vi må jobbe videre med.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Faghandel: Faghandel har i samarbeid med sine agenter prioritert flere av sine leverandører i Asia som følges ekstra opp basert på risiko og alvorlighetsgrad.
Overordnet mål :	Sikre ansvarlige sosiale forhold i verdikjedene våre der grunnleggende menneskerettigheter og anstendig arbeidsforhold blir ivaretatt.
Status :	Kontinuerlig arbeid.
Mål i rapporteringsåret :	Pandemien gjorde at det var vanskelig å besøke og ha så tett oppfølging som man ønsket. Dette har også vært gjeldende inn i 2023 og har medført at vi har måttet stole på de 3 parts revisjonen man har fått. Faghandel har langsiktige leverandørforhold og dette har derfor bidratt til at kommunikasjon og forståelse mellom partene har fungert bra.

Utførte tiltak og begrunnelse :

Vi har benyttet gyldige 3 parts sertifiseringer da det fortsatt har vært utfordrende å besøke flere av fabrikkene i Asia.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Vi håper at det kommende året vil gjøre det enklere å foreta besøk og at vi kan ha enda bedre fokus på de utvalgte leverandørene som vi vet kan ha stor risiko for at brudd kan forekomme.

Andre tiltak for å håndtere negativ påvirkning/skade:

Beskriv virksomhetens tverrgående tiltak for å stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning/ skade på mennesker, samfunn og miljø i leverandørkjeden

3.B.1 Reduksjon av natur- og miljøpåvirkning

Emballasje er avgjørende for kvalitet, holdbarhet og salg. Emballasje er også en kilde til forsøpling og skader på miljø. Coop skal være en pådriver for å løse problemer knyttet til emballasjebruk. Se vedlagte dokument som beskriver arbeidet som er gjort i 2022 på emballasjeforbedringer. Forbedringer innebærer blant annet mer bærekraftige produksjonsmetoder, redusert innhold av skadelige kjemikalier og systematisk arbeid for bedre emballaseløsninger.

Coops emballasjearbeid følger føringer i EUs emballasjeforordning. For Coop er det helt avgjørende at emballasjens viktigste oppgave blir godt ivaretatt; å sikre trygg mat med god holdbarhet i hele verdikjeden fra produksjon til kundens kjøleskap. Derfor designes alle våre emballaseløsninger med utgangspunkt i dette formålet. Emballasje må også fungere godt i butikk og lagerledd, og bidra til økt fyllingsgrad og effektivitet gjennom hele verdikjeden.

Coops emballasjearbeid har noen sentrale føringer. Vi skal redusere bruken av plast der det er mulig, vi skal bruke mer resirkulerte emballasjematerialer og vi skal sørge for at emballasjen kan materialgjenvinnes etter bruk. Vi skal også merke emballasjen med avfallsmerking som gjør det enkelt for kunden å resirkulere. Ved å tilslutte oss Grønn Punkt Norges «Plastløfte» har vi forpliktet oss til å jobbe for en mer sirkulær plastøkonomi. Føringerne vi har satt på emballasjefeltet er godt kjent for alle ansatte som jobber med produkter i Coop. Videre fremkommer de i våre varekrav som alle leverandører må forholde seg til.

Bruk av plastposer er også et viktig tema for Coop. Som medlem i Handelens Miljøfond går 1 kroner per solgte pose i våre butikker til tiltak som reduserer plastforsøpling, øker plastgjenvinning og reduserer forbruk av plastbæreposer. Miljøfondet er Norges viktigste grep for å oppfylle EUs plastbæreposedirektiv. Videre har vi gjennom satsningen på gjenbruksnett og bonus ved bruk redusert salget av plastposer betraktelig.

3.B.2 Reduksjon av klimagassutslipp

Coop har et overordnet mål om 40% reduksjon i klimagassutslipp i 2025 målt mot 2017 innenfor de såkalte scope 1 og scope 2 kategoriene. For å nå dette har vi flere delmål:

- 1) Utfasing av miljøskadelige HFK gasser på kjøleanlegg i butikker og på lager. Her har det vært gjort en systematisk jobb med å bytte ut kjøleanlegg med HFK til den naturlige kuldemedier (CO₂). Dette har vært gjort i både butikker og på lagrene. Nå er det kun et en liten del av butikkmassen igjen uten CO₂-anlegg, i tråd med myndighetskravene.
- 2) Fokus på energieffektivisering og innfasing av fornybare energikilder som solceller. Vi jobber med å få flere bygg med solceller og bergvarme. Per nå har vi 15 bygg med solceller. Vårt hovedlager CLOG er utbygget og oppgradert for å bli energipositivt med en betydelig mengde solceller. I tillegg kan det nevnes at lageret vårt i Bergen også har solceller på taket som reduserer det eksterne energibehovet betraktelig.
- 3) I våre avtaler med transportører er det krav om at nye lastebiler skal være med fornybare drivlinjer som biogass ved neste utskiftningsintervall.

Coop er nå i gang med et betydelig økt rapporteringsomfang innenfor den såkalte scope 3-kategorien (indirekte utslipp). Her ønsker vi å sette eget utslippsmål etter hvert som vi får inn flere rapporteringsenheter. For 2022-rapporteringen vil dette inkludere utslipp fra avfall, innleide transporttjenester, og reise- og firmabilbruk blant ansatte, for å nevne noen. Coop vil i nærmeste fremtid også begynne å kartlegge utslipp tilknyttet produksjon av varer og tjenester vi har i vår verdikjede, som er det antatt største område vi har av indirekte utslipp.

3.B.3 Tilpasning av egen innkjøpspraksis (sourcing)

Vi har etablert prosesser på dette og jobber kontinuerlig med å styrke arbeidet ytterligere. Våre forventninger er tydelig gjengitt i hovedavtalen, etiske retningslinjer og våre øvrige varekrav. I tillegg stilles det krav til at en rekke råvarer må være sertifiserte, noe som er et viktig risikoreducerende tiltak for Coop, som også sikrer kundene våre mer informasjon om både produktene og produksjonen.

3.B.4 Valg av produkter og sertifiseringer

Vi stiller krav om sertifisert råvare for en rekke risikoråvarer, samt krav til tredjepartsrevisjon av frukt og grønt fra land med kjent risiko. I vår bærekraftsrapport for 2022 vil det finnes mer informasjon om hvilke sertifiseringer det er snakk om, og status på de ulike områdene.

Ved å benytte sertifisering- og merkeordninger reduseres risikoen for blant annet brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Vi er klar over at bruken av sertifiseringer ikke gir oss tilstrekkelig sikkerhet da det forekommer mange falske revisjoner i globale verdikjeder, men vi ser på dette som et av flere verktøy vi kan benytte for å få en bedre oversikt, øke sporbarheten og trygghet på våre varer.

Se også våre Etiske retningslinjer på Coop.no for hvilke revisjoner vi preferer og aksepterer.

3.B.5 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

I løpet av rapporteringsåret har vi ikke jobbet aktivt med denne risikoen. Det pågående Cashwenøttprosjektet som vi deltar i sammen med andre aktører og Etisk Handel Norge, har dette temaet med i sitt arbeid og vi følger dette prosjektet tett.

3.B.6 Bidrag til utvikling, kompetanseheving og opplæring internt og av leverandører og arbeidere i leverandørkjeden

Gjennom revisjoner og leverandørbesøk har vi fått mer informasjon om enkelte leverandører og identifisert områder vi bør samarbeide tettere og bedre på i fellesskap. Fremover vil vi ha enda mer fokus på kursing av relevante roller – både internt og eksternt – for å sikre fokus, forståelse og viktighet av området.

3.B.7 Bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser i egen virksomhet og leverandørkjeden

Coop har nulltoleranse for korrupsjon i egen virksomhet og i leverandørkjedene. Våre Etiske retningslinjer forbyr alle former for korrupsjon, direkte og indirekte. Internt i Coop er retningslinjene beskrevet i dokumentet «Coop Norge SA prinsipper for bærekraftig forretningspraksis». Videre sier Coops gavepolicy at ingen ansatte kan motta gaver i forbindelse med sitt arbeide. Vi ser at det stilles høyere forventninger til dette området i årene fremover og vi vil derfor se nærmere om og hvordan vi kan forbedre dette.

3.B.8 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ innvirkning på mennesker, samfunn og miljø

4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåkning av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger. Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre. Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A Overvåkning og evaluering

4.A.1 Beskriv hvem som har ansvar for å overvåke effekten av tiltak iverksatt for å håndtere virksomhetens vesentlige risiko for skade/negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, og hvordan overvåkningen gjennomføres i praksis

Aktsomhetsvurderinger involverer flere avdelinger og mange funksjoner. Det kan være alt fra innkjøp, HR, juridisk avdeling, transport, trygg vare, salg og marked. Hos oss har direktør kommunikasjon og bærekraft ansvar for å tilrettelegge for at det foreligger aktiviteter som sikrer at det gjennomføres aktsomhetsvurderinger i daglig, operativ drift. Det er etablert en «Referansegruppe for ansvarlige innkjøp», med representanter fra innkjøpsavdelingene (Innkjøp & Sortiment Dagligvarer, Innkjøp & Sortiment Faghandel, Indirekte Anskaffelser samt Coop Norge Industri, HR og Transport). Referansegruppe for ansvarlig innkjøp ledes av rådgiver bærekraftige innkjøp. Rådgiver bærekraftige innkjøp rapporterer sammen med representant fra respektive område status for arbeidet med aktsomhetsvurderinger til respektive områdes ledelse. Referansegruppen og rådgiver for bærekraftige innkjøp er ansvarlig for å involvere aktuelle innkjøpssjefer, sikre kompetanseheving, oppdatere rutiner, prosesser og fremgang. For å følge opp dette i praksis har vi KPI'er, varekrav (eksempel, på soya, palmeolje) og vi gjennomfører interne og eksterne revisjoner.

4.A.2 Beskriv hvordan dere sannsynliggjør at virksomhetens tiltak for å identifisere, forebygge og redusere negativ påvirkning faktisk fungerer

Vi følger opp effekten av tiltaket faktisk fungerer gjennom plan og tett oppfølging i ettertid av igangsatt aktsomhetsvurdering. På denne måten kan vi justere hvis vi ser at ønsket effekt uteblir. Dette gjøres ved revisjoner og handlingsplaner i ettertid, dialog og samarbeid med de vi samarbeider med og ved å benytte sertifiseringsordninger som kan gi oss en ekstra trygghet for at det jobbes forebyggende og grundig med å redusere risikoer. I tillegg reviderer vi våre varekrav hvert år for å se om de må tilpasses i forhold til hva som skjer i verden og nye lovkrav. Dette har også en god effekt gjennom å skape ringvirkninger i hele verdikjeden vår.

A woman with dark hair tied back, wearing a light blue button-down shirt and a brown leather apron, is looking down at something out of frame. She is in a kitchen setting, with a gas stove visible in the foreground. The background is blurred, showing kitchen shelves and equipment.

5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomheters aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Virksomheter skal kommunisere offentlig om relevante styringsdokumentet knyttet til aktsomhetsvurderinger, eksempelvis policyer, retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere bedriftens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, samfunn og miljø. Kommunikasjonen bør inkludere hvordan risikoen er avdekket og håndtert, samt hvilke effekter man oppnådde av tiltakene/aktivitetene. Etter åpenhetslovens §4 skal virksomheter som er omfattet årlig offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderinger.

5.A. Kommunisere eksternt

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer med berørte interessenter om håndteringen av negativ påvirkning/skade

Dersom vi har bidratt til brudd på menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold, skal vi gjenopprette. Her må vi først vurdere omfang og alvorlighetsgrad, og evaluerer om vi har forårsaket, bidratt til eller er direkte forbundet. På bakgrunn av dette vil vi vurdere tiltak fra sak til sak. Vi har intern rutine for hvordan vi skal vurdere og gå frem for å finne en god løsning som berørt part er tilfreds med.

5.A.2 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

Coop rapporterer årlig til Etisk Handel Norge om vårt arbeid med aktsomhetsvurderinger. I rapporteringsåret 2022 har vi hatt ekstra tett og god dialog med rådgivere i Etisk Handel Norge for å sikre at vi er organisert hensiktsmessig og arbeider godt med å redusere brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. I løpet av våren 2023 vil vi også publisere Coop sin bærekraftsrapport som i henhold til rapporteringsstandarden GRI beskrive arbeidet som gjøres innen bærekraft. I tillegg oppdaterer vi hjemmesiden, coop.no med informasjon om vårt arbeid. Coop ønsker å være åpen og ærlig om vårt arbeid, både der vi gjør bra ting, men også der vi har utfordringer. Dette gir vi også uttrykk for i form av deltakelse på ulike eksterne møter, foredrag og kontakt med ulike offentlige instanser.

5.A.3 Beskriv virksomhetens rutine for å ivareta og besvare eksterne henvendelser relatert til informasjonskravet pålagt virksomheter under åpenhetsloven.

Vi har etablert en egen rutine for henvendelser som kommer inn til oss vedrørende Åpenhetsloven. Den involverer kundesenteret, kommunikasjon og relevante innkjøpsenheter/personer basert på hva henvendelsen gjelder. Vi har også etablert en egen beredskapsgruppe per innkjøpsavdeling dersom det skjer uforutsette hendelser rundt ansvarlige innkjøp. Se dokumentliste for rutine "besvarelse henvendelser Åpenhetsloven" og "rutine beredskapssaker ansvarlige innkjøp".

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket eller bidratt til skade på mennesker eller samfunn, håndteres skaden gjennom å sørge for gjenoppretting, eller samarbeide om gjenoppretting. Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at skaden på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert.

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser for mennesker, samfunn og miljø

I løpet av rapporteringsåret har vi sett på hvordan vi bedre skal vårt arbeid for gjenoppretting. Ved behov for gjenoppretting vil vi vurdere om vi har forårsaket, medvirket eller er direkte forbundet. Først da vil vi være i stand til å fastslå riktig oppfølging. Men vi erkjenner at vi som er stor aktør likevel kan/skal bruke vår innflytelse og iverksette tiltak. Vi vil søke hjelp fra eksterne ressurser (eks. Etisk Handel Norge) for få innspill til hvordan vi bør gjenopprette.

Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

6.B Sikre tilgang til klagemekanismer

6.B.1 Beskriv hva selskapet gjør for å sikre at påvirkede arbeidere og lokalsamfunn har tilgang til effektive mekanismer for gjenoppretting, når det er aktuelt

Vi vil se på muligheten for å etablere en ekstern kanal som ivaretar eksterne som har opplevd negative opplevelser.

Kontaktinformasjon:

Coop Norge SA

Vivian Eide Jektvik, rådgiver bærekraftige innkjøp

vivian.eide.jektvik@coop.no